

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Mgr. Michaela Seböková, LL.M.
Téma práce:	Vypořádání majetkového společenství manželů podle české a německé právní úpravy.
Rozsah práce:	126 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	prosinec 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat za nové, nýbrž za aktuální. Problematice vypořádání SJM je věnována v teorii i v praxi pozornost tradičně (ovšemže z pohledu ryze komparativního pouze řídce), aktuálnost tématu v současné době je pak podržena rekodifikací soukromého práva. Rekodifikace soukromého práva přináší úpravu podrobnější a nadto v mnohém odlišnou.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorozantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Úspěšné zvládnutí tématu vyžaduje nejen znalost právní úpravy vypořádání SJM, ale také dalších institutů souvisejících. Především však musí autorka důsledně pracovat s judikaturou. Při tom lze čerpat z četných pramenů, ať už monografického, komentářového či časopiseckého charakteru. Náročnost zpracování tohoto tématu je ovšem podstatně zvýšena volbou komparativní metody jako hlavní metody práce, autorka při tom komparuje nejen s právní úpravou německou, ale také švýcarskou.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, jak učebnicové, tak časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do sedmi kapitol, k čemuž je třeba připočítat úvod a závěr. V úvodu autorka popisuje zaměření práce a v rámci toho stanovuje cíl práce: „srovnat právní úpravu zániku zákonných i smluvních majetkových režimů manželů a jejich následného vypořádání dle německé a švýcarské právní úpravy s odkazem i na právní úpravu českou.“ Vzhledem k tomu, že již téma práce je vymezeno poměrně úzce (zpravidla se lze setkat se závěrečnými pracemi srovnávacími manželské majetkové režimy jako celek), musela autorka věnovat zvýšenou pozornost již volbě vhodné systematiky práce. Nutno podotknout, že to se autorce podařilo znamenitě, již při čtení obsahu je jasné, že práce zpracovává zvolené téma do velké hloubky a navíc důsledně systematicky, zcela v souladu s tím, že komparativní metoda je hlavní metodou celé práce. Zároveň autorka postupuje od obecného ke zvláštnímu. Tak v kap. první nejprve srovnává zánik manželských majetkových společenství podle českého, německého a švýcarského práva, aby ve druhé kap. mohla již přikročit ke srovnání vypořádání manželských majetkových společenství. Tato kapitola tvoří těžiště celé práce. V kap. třetí se pak věnuje vypořádání majetkových společenství modifikovaných smluvními modalitami, v kap. čtvrté pak věnuje náležitou pozornost otázkám spojeným s dalším bydlením manželů

(bývalých manželů). Nezapomíná ani na souvislosti s trestem propadnutí majetku (kap. pátá), s prohlášením konkurzu na majetek manžela (kap. šestá) a připojuje zajímavý exkurz k dohodě mezi Německem a Francií o společném majetkovém režimu (manželů). V závěru kromě přehledné rekapitulace svých poznatků vyslovuje vlastní hodnocení a závěry *de lege ferenda*. Výše zmíněné kapitoly se dále dělí na menší celky (podkapitoly), jejichž podrobný rozpor by byl nad rámec posudku. V obecnosti lze shrnout, že systematika podkapitol je zvolena vhodně, umožňuje autorce důsledné provedení komparace, a to mnohdy i velmi dílčích otázek. Žádná zásadní otázka nezůstala v práci opomenuta.

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Po obsahové stránce považuji práci za mimořádně zdařilou. Zdůrazňuji a kladně hodnotím především hloubku provedené analýzy tématu, dodržení komparativní metody práce napříč všemi kapitolami, jakož i provedení komparace nikoliv s jedním, ale hned se dvěma právními řády. Příkladná je práce autorky se zahraniční literaturou a především s judikaturou.

K práci však mám také některé výhrady. Po obsahové stránce práce velmi slabě reflektuje rekonstrukci soukromého práva (fakticky pouze v závěru práce). Byla-li práce zadána v ak. roce 2010/11 a odevzdána v prosinci 2013, tj. v době, kdy OZ 2012 byl již téměř dva roky součástí platného práva ČR, měla mu autorka nepochybně věnovat podstatně víc pozornosti. Práce by získala další přidanou hodnotu, pokud by autorka své závěry porovnávala také s právní úpravou v OZ 2012, opakuji, že tehdy již platnou součástí právního řádu ČR.

Další výhradu mám k práci autorky s českou literaturou. Ze seznamu užitých literatur vyplývá, že autorka pracovala se dvěma komentáři k insolvenčnímu zákonu (což se vztahuje pouze k jedné dílčí otázce v práci) a se dvěma (!) monografiemi (z čehož SJM se dotýká pouze jedna z nich) a se dvěma odbornými články. K tomu je nutno podotknout, že práce autorky silně akcentuje právě zahraniční právní úpravy (což jí nelze vytýkat, ba naopak), ani to však nemůže opodstatnit tak dalekosáhlou rezignaci na práci s literaturou českou (minimálně mohla autorka čerpat z reprezentativních učebnic a komentářů). Kvalita práce je tímto nedostatkem poněkud snížena.

Další výtky se týkají formální podoby práce. Na titulní stránce práce je uveden ak. rok. 2011/12, což není ani rok vypsání práce, ani jejího odevzdání. Autorka silně podcenila formální podobu citací. Jen v citaci díla autorů Dvořáka a Spáčila lze nalézt hned tři pochybení (umístění zkratky jména autorů v rozporu s citační normou před příjmením, velké „V“ ve slově „vydání“ a chybějící údaj o místě vydání, což je povinná součást citace). Místo vydání jako povinný citační údaj absentuje také ve většině citací německé literatury, ohledně ní nemá autorka navíc ujasněno, zda doplňující informace bude uvádět česky či německy (tak jednou uvádí „Auflage“, jindy „vydání“, jednou předznamenává stránku německou zkratkou „S.“ a jindy českou „str.“). Rovněž v textu práce se objevují četné formální nedostatky. Jednou cituje sled ustanovení s pomlčkou (např. na str. 21 „§§ 1415 – 1518 BGB“), jindy se spojovníkem (např. na str. 23 „§§ 1423-1428 BGB“). Graficky chybné je formátování nadpisů podkapitol, kdy není mezi nadpisem a textem dodrženo řádkování určené pro celý text, část textu na str. 11 není zarovnána do bloku, nýbrž zleva, místy chybí úhoz mezerníku mezi znakem „§“ či „.“ a následujícím číslem, jinde je navíc úhoz mezerníku za začátkem závorky, nezvládnuté je formátování některých řádků ukončujících odstavce v anglickém shrnutí (např. „during marriage“ na str. 134) atd. Těchto nedostatků je v práci bohužel tolik, že již snižují čtenářův komfort při čtení práce. Náležitá jazyková korektura by práci prospěla více, než zatížení titulní strany jakousi změť geometrických útvarů.

V souhrnu hodnotím práci jako zdařilou především po obsahové stránce, avšak celková kvalita práce značně utrpěla množstvím zcela zbytečných formálních nedostatků. Uvedené nedostatky však nejsou natolik zásadní, aby odůvodnily nedoporučení – jinak zdařilé – práce k obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu, s výjimkou výše zmíněné nedostatečné práce s českou literaturou.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s cca třiceti – především cizojazyčnými - publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru. To je dostačující pro požadavky kladené na práce tohoto druhu (většina literatury je zahraniční).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce hodnocena výše, jsou uvedeny četné nedostatky. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Výhrady ke grafické stránce viz výše. Lze uzavřít, že úprava ne zcela odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Přípomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Autorka provede v obecnosti komparaci právní úpravy OZ 1964 a OZ 2012, pokud jde o zánik a vypořádání SJM.

2) V konkrétní rovině se zaměří na § 709 OZ 2012, zejm. pak na vzájemný vztah § 709 odst. 1 písm. d) a § 709 odst. 2.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, i přes uvedené výtky, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost
------------------------------------	-------	--

	k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
--	---

V Praze dne 05. 02. 2014

JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent rigorózní práce